

Vastine

7.11.2023

VN/941/2023  
VN/941/2023-VM-94
 Valtiovarainministeriö  
 Rahoitusmarkkinaosasto  
 Nina Santaharju

Eduskunnan talousvaliokunnalle

# Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Rahoitusvakausviraston hallintomaksuista annetun lain muuttamiseksi ja eräiksi muiksi laeiksi (HE 45/2023 vp)

Valtiovarainministeriö kiittää mahdollisuudesta lausua talousvaliokuntaan toimitettujen asiantuntijoiden lausunnoista ja lausuu kunnioittavammin seuraavaa:

## *Hallintomaksujen läpinäkyvyys ja käyttötarkoitus*

Finanssiala ry (FA) esittää lausunnossaan, että koska Rahoitusvakausviraston (RVV) kustannukset kateetaan täysin valtiontalouden ulkopuolelta, tämä aiheuttaisi kohonneen riskin ”kulujen hallitsemattomasta kasvamisesta”, mitä näkemystä tukisi myös esityksen kirjaus, että maksuja peritään ”toteutuneiden kustannusten perusteella”. FA toteaa lausunnossaan, että olisi hyvän lainsäädäntötavan mukaista huolehtia viranomaisvaltuuksien tarkkarajaisuudesta ja säätää lain säännöksellä paitsi nostettavien valvontamaksujen määrästä myös niiden käyttötarkoituksesta. FA esittää, että mahdolliset maksujen korotukset tulisi perustella samaan tapaan kuin järjestelmäriskipuskuria asetettaessa.

FA:n väite kulujen hallitsemattomasta kasvamisesta sen vuoksi, että RVV:n toiminta rahoitetaan toimialalta perittävillä maksuilla, on täysin perusteeton. RVV:n toimintamenoja valvotaan vastaavalla tavalla kuin muitakin valtionhallinnon kustannuksia ja muita hallinnonalan virastoja. RVV on valtiovarainministeriön hallinnonalaan kuuluva virasto, jonka toimintamenoja tarkastellaan, ohjataan ja valvotaan tulosoheja- ja talousarvioprosesseissa. Eduskunta hyväksyy viraston vuosittaiset toimintamenot talousarviossaan. Näiden vahvistettujen toimintamenojen kattamiseksi virasto perii toimialalta hallintomaksuja Rahoitusvakausviraston hallintomaksuista annetun lain (1197/2014, ”hallintomaksulaki”) mukaisin maksuosuuksin.

RVV perii hallintomaksuja ainoastaan sen määrän verran, mitä eduskunnan hyväksymässä talousarviossa tai mahdollisessa lisätalousarviossa on vahvistettu. Hallintomaksulaissa säädetään siitä, minkä suuruisina ja millä prosenttiosuuksilla hallintomaksu kultakin maksuvelvolliselta peritään vahvistettujen

**Postiosoite**  
**Postadress**  
**Postal Address**  
 Valtiovarainministeriö

**Käyntiosoite**  
**Besöksadress**  
**Office**
**Puhelin**  
**Telefon**  
**Telephone**
**Faksi**  
**Fax**  
**Fax**
**s-posti, internet**  
**e-post, internet**  
**e-mail, internet**

 PL 28  
 00023 Valtioneuvosto

 Snellmaninkatu 1 A  
 Helsinki

 0295 16001  
 +358 295 16001

kirjaamo.vm@gov.fi

toimintamenojen kattamiseksi. Maksuperusteet on säädetty selkeästi hallintomaksulaissa, kuten perustuslain 81 §:kin maksuilta edellyttää. Maksujen käyttötarkoituksesta säädetään rahoitusvakaussivunomaisesta annetun lain (1195/2014) 2 luvun 8 §:ssä, jossa todetaan, että hallintomaksuilla katetaan viraston toiminnasta aiheutuvat kulut.

Se, että hallintomaksujen korotukset perusteltaisiin vastaavasti kuin järjestelmäriskipuskurin asettaminen, on tarpeetonta. Järjestelmäriskipuskuri on makrovakaussivuline, jolla asetetaan lisäpääomavaatimus luottolaitoksille rahoitusjärjestelmän rakenteellisten riskiominaisuuksien perusteella. Järjestelmäriskipuskuria asettaessaan Finanssivalvonta siis analysoi lukuisia erilaisia rahoitusjärjestelmän tekijöitä ja käyttää harkintavaltaa puskurin suuruuden asettamisen suhteen. Finanssivalvonnan on hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti perusteltava, millä perusteella ja minkälaiseen analyysiin pohjautuen se katsoo tarpeelliseksi asettaa puskurin ja minkä suuruusena. RVV:llä sitä vastoin ei ole hallintomaksujen suhteen minkäänlaista harkintavaltaa. Kuten edellä on todettu, lainsäädännön mukaan viraston kaikki toimintamenot katetaan hallintomaksuilla ja hallintomaksujen tarkat perusteet on määritelty hallintomaksulaissa. Virasto perii hallintomaksuja ainoastaan sen verran kuin on tarpeen sen valtion talousarviossa vahvistettujen toimintamenojen kattamiseksi. Olisi täysin tarpeetonta ja irrationaalista, jos RVV:n täytyisi vielä laajasti perustella sen laissa säädettyjen hallintomaksujen perimistä. Jos virastolla tulisi tarve ylittää talousarviossa vahvistetut toimintamenonsa, tulisivat toimintamenojen lisäykset perusteltavaksi valtion lisätalousarvioletyksessä samaan tapaan kuin muidenkin toimintamenolietysten osalta valtion talousarvioprosessissa toimitaan.

FA toteaa lausunnossaan myös, että esityksen perustelut ovat yleisluonteisia eivätkä nojaa tarkempiin laskelmiin, ja esityksen tulisi sisältää erittely siitä, mistä elementeistä taloudellinen liikkumavara koostuisi.

Kuten hallituksen esityksen luvussa 4.1 (s.8) todetaan, esitykseen on katsottu perustelluksi sisällyttää noin 4 miljoonan euron puskuri mahdollisten RVV:n ennakolimattomien ja äkillisten kustannusten varalta. Puskuri on tarpeen etenkin viraston kriisinratkaisutehtävien kannalta, ja hallintomaksulaki sisälsi vastaavan tapaisen puskurin ennen kuin virastolle säädettiin uusi tehtävä huoltovarmuustilijärjestelmän ylläpitäjänä, joka nosti viraston toimintamenoja. Esiitetty rahoituspuskuri varmistaa sen, että mahdollisessa pankkien kriisinratkaisutilanteessa, jossa RVV joutuisi esimerkiksi rekrytoimaan pikaisesti lisähenkilöstöä tai käyttämään ulkopuolisia ostopalveluja ja sen toimintamenot siten kasvaisivat, RVV pystyisi perimään hallintomaksuja näiden kustannusten kattamiseksi nopeammin. Rahoituspuskuri mahdollistaa, että tällaisessa kriisitilanteessa, jossa jokainen rahoitusmarkkinaviranomainen - myös valtiovarainministeriö ja valtioneuvosto - olisi kiireinen hoitamaan kriisiä, ei olisi tarpeen valmistella muun kiireen keskellä lainsäädäntöesitystä hallintomaksulain maksukaton nostamiseksi, vaan hallintomaksulaissa oleva rahoituspuskuri mahdollistaisi lisätalousarviossa vahvistettujen lisäkustannusten perimisen hallintomaksuina. Tällaisessakin tilanteessa RVV:n mahdollisesti kasvavat toimintamenot tulisi käsiteltäväksi normaaliin tapaan valtion lisätalousarvioprosessin kautta, jossa yksilöitäisiin tarkat määrärahatarpeet ja käyttökohteet. Ennakolta on siis mahdotonta yksilöidä, mihin esitettyä puskuria mahdollisesti tarkalleen käytettäisiin, mutta jos sitä olisi tarpeen käyttää, tulisi se yksilöidä tilanteen käsillä ollessa lisätalousarvioletyksessä.

FA esittää lausunnossaan lisäksi, että hallintomaksulain 6 a §:n sanamuoto ei sallisi huoltovarmuustilijärjestelmän hallinto- ja ylläpitokulujen maksattamista pankkisektorilla, vaan ainoastaan järjestelmän käyttöön liittyvien kustannusten perimisen. FA:n väite on tältä osin täysin paikkansapitämätön. Kuten edellä on todettu, rahoitusvakaussivunomaisesta annetun lain 2 luvun 8 §:ssä säädetään, että kaikki viraston toiminnasta aiheutuvat kustannukset katetaan hallintomaksuilla. Tämä koskee kaikkea viraston toimintaa, eli myös huoltovarmuustilijärjestelmään liittyviä hallinto- ja ylläpitokustannuksia. Huoltovarmuustilijärjestelmä on säädetty lailla eräistä huoltovarmuuden turvaamisen järjestelyistä rahoituslailla (666/2022) ja sen esitöissä sekä vuoden 2022 neljännessä lisätalousarvioletyksessäkin todettiin, että järjestelmän perustamiskustannukset katettiin valtion määrärahoilla, mutta ylläpitokustannukset katetaan hallintomaksuilla saman tapaan kuin muutkin RVV:n lakisäätiset tehtävät.

### *Kustannustehokkuus*

Huoltovarmuuskeskus korostaa lausunnossaan huoltovarmuustilijärjestelmään liittyvien palkka-, hallinto- ja tietojärjestelmäkustannusten osalta kustannustehokkuuden varmistamista tulevina vuosina. Elinkein- ja finanssialan keskusliitto ja Finanssiala ry toteavat lausunnoissaan, että kriisinratkaisumenettelyjen valmistelu olisi euroalueella edennyt siihen vaiheeseen, että viranomaisia työllistävät tehtävät olisivat loppusuoralla ja työmäärän odotetaan vähenevän ensi vuonna, mikä tulisi huomioida myös RVV:n resurssitarpeissa ja hallintomaksuissa. FA lisäksi katsoo, että RVV:n tilapäisen lisääntyneen työmäärän hoitamiseksi kriisitilanteissa ensisijainen keino tulisi olla henkilöstön lisääminen tarpeen mukaan käyttämällä valtiovarainministeriön, Suomen Pankin ja Finanssivalvonnan tukea. FA toivoisi myös viranomaisten toiminnan kokonaistarkastelua, jossa uusien tehtävien antamisen yhteydessä arvioitaisiin, ovatko jo olemassa olevat tehtävät hoidettavissa toisin.

RVV:n toiminnan tehokkuutta, henkilöstöresursseja, järjestelmäkustannuksia sekä muita toimintamenoja tarkastellaan ja ohjataan valtion tulosohtaus- ja talousarvioprosesseissa vastaavasti kuin muidenkin valtion virastojen osalta. Valtiontalouden tarkastusviraston tilintarkastuskertomuksissa ei ole ollut virastolle huomautuksia, ja ministeriön yleisarvio RVV:n tuloksellisuudesta ja tavoitteiden saavuttamisesta oli vuonna 2022 erinomainen. RVV:lle säädetyn uuden lakisääteisen tehtävän osalta ministeriö katsoi tarpeelliseksi seurata tarkemmin huoltovarmuusjärjestelmän kehitystä ja kustannuksia. Tulosohtausprosessin täydentämiseksi asetettiin huoltovarmuustilijärjestelmän seurantaryhmä. On syytä myös huomioida, että huoltovarmuustilijärjestelmää suunniteltaessa ja säädettyä lähtökohdaksi otettiin mahdollisimman pitkälle olemassa olevien järjestelmien ja tietojen hyödyntäminen huoltovarmuustilijärjestelmässä. Huoltovarmuustilijärjestelmässä hyödynnetään paljon olemassa olevaa talletussuojajärjestelmää ja siihen liittyvän vakiintuneen talletussuojatiedonkeruun tietoja, millä on pyritty nimenomaisesti kustannustehokkuuteen sekä minimoimaan luottolaitosten raportointivaatimusten kasvaminen. Huoltovarmuustilijärjestelmätehtävään liittyvien henkilöstö- ja hallintokustannusten osalta kustannustehokkuutta pyrittiin puolestaan varmistamaan sijoittamalla huoltovarmuustilijärjestelmätehtävä samaan yksikköön talletussuojajärjestelmän ylläpitotehtävän kanssa, mikä mahdollistaa synergiaetujen tehokkaan hyödyntämisen järjestelmän ylläpito- ja testaustyössä.

Viraston perustamisen vuonna 2015 jälkeen viraston tehtävät ovat laajentuneet mm. vuonna 2018 tapahtuneen Nordean kotipaikan siirron myötä. Virastolle on tullut myös uusia tehtäviä mm. arvopaperikeskuksen ja keskusvastapuolten kriisinratkaisusuunnitteluun liittyen. Vaikka monet pankkien kriisinratkaisuun liittyvät siirtymäajat tulevat täyttymään vuonna 2024 ja esimerkiksi talletussuoja- ja kriisinratkaisurahastot tulevat saavuttamaan tavoitetasonsa, eivät viraston tehtävät ole sen vuoksi vähenemässä. RVV on laatinut kriisinratkaisusuunnitelmat kaikille sen toimivallassa oleville luottolaitoksille ja arvopaperikeskukselle, mutta näitä suunnitelmia ja niihin liittyviä päätöksiä (esim. MREL-vaatimus) tulee tarkastella ja päivittää pääsääntöisesti vuosittain. Lisäksi kriisinratkaisusuunnitelmiin pohjautuva pankkikohtainen purettavuuden arviointi edellyttää kunkin pankin prosessien ja IT-järjestelmien testausta esimerkiksi kriisitilanteessa tapahtuvan tiedon tuottamisen kyvykkyyden osalta. Tämä haastava ja laajaa asiantuntemusta edellyttävä testaus- ja tarkastustyö monivuotisine testausohjelmineen on vasta käynnistymässä vuoden 2024 aikana. RVV tekee kyseistä työtä sekä sen suorassa toimivallassa olevien pankkien osalta että myös suurimpien suomalaisten pankkien osalta EU:n kriisinratkaisuneuvoston (SRB) koordinoimissa kriisinratkaisutiimeissä. Painopisteen muutos pankkiunionialueen pankkien tulevassa kriisinratkaisusuunnittelussa on todettavissa myös SRB:n julkistamissa vuosittaisissa työohjelmissa. Kriisinratkaisuun ja talletussuojasääntelyyn liittyvät EU-viranomaiset kuten SRB ja Euroopan pankkiviranomainen (EBA) antavat myös jatkuvasti uutta tai tarkennettua ohjeistusta virastojen toimintatapoihin ja menettelyihin liittyen, mikä edellyttää RVV:n toimenpiteitä ja sen prosessien mukautuksia. Vireillä on lisäksi laajempi EU:n kriisinratkaisu- ja talletussuojasääntelyn muutosehdotus (CMDI), joka toteutuessaan voi vaikuttaa laajasti myös viraston tehtäviin. Myös vakuutusyhtiöiden kriisinratkaisusääntelyn (IRR) neuvottelut ovat loppusuoralla, ja valittavasta kansallisesta täytäntöönpanotavasta riippuen se voi mahdollisesti myös tuoda virastolle uusia tehtäviä. Viraston järjestelmät, kuten talletussuojan maksatusjärjestelmä ja huoltovar-

muustilijärjestelmä tarvitsevat myös ylläpitoa, jatkuvaa testausta, sekä testauksen ja/tai toimintaympäristön muutosten perusteella tapahtuvaa kehitystyötä, jotta järjestelmät olisivat tarpeen vaatiessa välittömästi käytettävissä. Ministeriön näkemyksen mukaan nähtävillä ei siis ole tekijöitä, jotka olisivat lähiaikoina vähentämässä RVV:n tehtäviä. On myös syytä muistaa, että vaikka virastossa ei ole kaikkina aikoina syytä pitää laajaa vakinaista henkilöstöä, on viraston henkilöstömäärän oltava sellainen, että kriisitilanteessa virasto pystyy keskeiset ja rahoitusmarkkinoiden vakauttamisen kannalta tärkeät toimensa suorittamaan henkilöstöllään. Vaikka laissa rahoitusvakuusviranomaisesta (2:5§) on säädetty mahdollisuudesta nimittää valtiovarainministeriön, Suomen Pankin tai Finanssivalvonnan virkamies määrääjäksi RVV:n virkamieheksi tukemaan RVV:tä kriisitilanteessa, on huomioitava, että kriisinratkaisun asiantuntijoita on näissäkin viranomaisissa erittäin rajatusti, ja kriisitilanteissa myös näissä viranomaisissa joudutaan tekemään toimenpiteitä kriisitilanteen hallitsemiseksi, jolloin kyseiset asiantuntijat ovat todennäköisesti kriisinhoitoon liittyvissä tehtävissä omissa organisaatioissaan.

### *Taseperusteiset hallintomaksut*

Nordea Bank Oyj ja Finanssiala ry kiinnittävät lausunnoissaan huomiota siihen, että huoltovarmuustilijärjestelmä turvaa etenkin kansallista huoltovarmuutta, mutta suomalaiset luottolaitokset maksavat hallintomaksuja yhtiön koko taseen perusteella, mikä sisältää myös Suomen ulkopuolella tapahtuvan liiketoiminnan. Lausunnonantajien mukaan tämä voisi johtaa tilanteeseen, jossa luottolaitoksen ulkomailla olevien toimintojen laskennallista tasetta käytettäisiin samanaikaisesti vastaavanlaisten hallinnollisten maksujen perusteena ulkomailla ja siten päällekkäisiin maksuihin. Myös Huoltovarmuuskeskus toteaa lausunnossaan, että hallintomaksu on tärkeää kohdentaa oikeudenmukaisesti ja läpinäkyvästi Suomessa toimivien luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kesken huomioiden toimijoiden liiketoiminta Suomessa. Finanssiala ry ehdottaa, että hallintomaksulain 4 §:n 1 ja 2 kohtiin lisättäisiin, että hallintomaksu määräytyisi Suomen toimintojen laskennallisen taseen perusteella. Kuntarahoitus toteaa, ettei taseen koko yksinään kuvaa maksuvelvollisen toiminnan riskillisyyttä eikä sen osalta vaikuta viraston työmäärään eikä siten taseen tulisi myöskään olla suoraan maksuvelvollisuuden perustana.

Huoltovarmuustilijärjestelmän ylläpitäminen on osa RVV:n lakisääteisiä tehtäviä aivan kuten muutkin viraston kriisinratkaisuun ja talletussuojaan liittyvät tehtävät. Vaikka viraston toimintamenojen nousu johtuu ensisijassa uudesta tehtävästä huoltovarmuustilijärjestelmän ylläpitäjänä, turvataan lainsäädäntöesityksellä kaikkien viraston lakisääteisten tehtävien tehokasta hoitamista. Kuten edellä on todettu, rahoitusvakuusviranomaisesta annetun lain 2 luvun 8 §:n mukaan viraston kaikesta toiminnasta, ja siten myös huoltovarmuustilijärjestelmästä, aiheutuvat kulut katetaan hallintomaksulaissa säädetyin hallintomaksuin. Huoltovarmuustilijärjestelmän kulujen yksityiskohtaista erittelemistä viraston muusta toiminnasta tai erityisten maksuperusteiden säätämistä sen osalta ei katsota perustelluksi. Huoltovarmuustilijärjestelmä on perustettu noin vuosi sitten ja tuolloin sen yhteydessä arvioitiin tehtävää hoitamaan sopiva viranomainen sekä järjestelmän rahoitus. Maksuperusteita ei ole tältä osin syytä uudelleenarvioida. Virasto hyödyntää laajasti synergioita eri toiminnoissaan (talletussuoja, kriisinratkaisu, huoltovarmuustilijärjestelmä), ja kustannusten eriyttäminen näiden välillä olisi keinotekoisista ja epätarkoituksenmukaista. Lisäksi on syytä huomioida, että myös talletussuojamaksujen ja vakuusmaksujen perusteena on luottolaitoksen koko tase. Mikäli maksuperustetta muutettaisiin Nordea Bank Oyj:n ja Finanssiala ry:n esittämällä tavalla, on huomioitava, että muutos ei käytännössä muuttaisi hallintomaksujen kerättävää yhteismäärää, vaan maksujen jakautumista maksuvelvollisten kesken ja korottaisi muiden toimijoiden maksua. Toimijat, joiden toiminta olisi keskittynyt Suomeen, maksaisivat suhteellisesti enemmän hallintomaksuja kuin tällä hetkellä.

Viraston toiminnan kustannukset ja kuhunkin maksuvelvolliseen kohdistuvat toimet eivät merkittävässä määrin korreloi maksuvelvollisten toiminnan riskisyyden kanssa, joten maksuperusteiden säätäminen riskisyyden perusteella ei ole perusteltua. Esitetyillä lakimuutoksilla on pyritty selkeyttämään ja yksinkertaistamaan hallintomaksujen laskentaa, ja riskiperusteiseen malliin perustuvat maksut olisivat vastoin tätä tavoitetta. Riskiperusteisuuden lisääminen ei myöskään vaikuttaisi hallintomaksujen yhteismäärään,

vaan ainoastaan maksujen jakautumiseen maksuvelvollisten kesken. Puhtaasti tasepohjainen maksuperuste on myös oikeusvarmuuden näkökulmasta läpinäkyvämpi maksuvelvollisille. Valtiovarainministeriö näin ollen katsoo, että esitykseen ei ole tarpeen tehdä muutoksia maksuperusteiden osalta.

### *Huoltovarmuudesta*

Finanssiala ry toteaa lausunnossaan, että kohdennetusti finanssialan toimijoille osoitetut velvoitteet voivat jäädä vaikutuksiltaan tehottomiksi, jos finanssialan palveluiden tuottamisen edellytyksenä olevien sähkö- tai tiedonsiirtoverkkojen toiminnassa on ongelmia, ja varautumisessa tulisi ottaa huomioon yhteiskunnan resilienssi kokonaisuutena, osaoptimoinnin sijaan.

Voimassa olevan varautumista koskevan lainsäädännön lähtökohta on, että yhteiskunnan eri toimijat varautuvat vakaviin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin osana normaalia toimintaansa. Viranomaisten varautumisvelvollisuus perustuu valmiuslain ([1552/2011](#)) säännöksiin. Kukin ministeriö johtaa, valvoo ja yhteensovittaa varautumista omalla toimialallaan. Suomen väestön toimeentulon sekä talouselämän ja maanpuolustuksen kannalta välttämättömien taloudellisten toimintojen ja niihin liittyvien teknisten järjestelmien turvaamisesta säädetään huoltovarmuuden turvaamiseksi annetussa laissa (1390/1992, jäljempänä *huoltovarmuuslaki*). Valtioneuvosto asettaa lain 2 §:n nojalla huoltovarmuudelle yleiset tavoitteet, joissa määritellään valmiuden taso ottaen huomioon muun muassa väestön ja välttämättömän talouselämän vähimmäistarpeet. Valtioneuvosto on huoltovarmuuslain nojalla antanut päätöksen huoltovarmuuden tavoitteista (1048/2018). Päätöksen mukaan finanssialan palveluiden ja järjestelmien osalta on erityisesti huolehdittava varajärjestelyistä, joilla turvataan muun muassa pankkien välinen maksuliikenne sekä eläkkeiden ja muiden toistuvaissuoritusten sekä korttimaksamisen infrastruktuuri ja korttivarmenukset myös silloin, jos näiden toimintojen kannalta kriittiset järjestelmät Suomessa tai maan rajojen ulkopuolella eivät ole käytettävissä. Päätöksen mukaan väestön vähimmäistoimeentulosta huolehtimista laajoissa tietojärjestelmähäiriöissä parannetaan varamenettelyjä kehittämällä.

Luottolaitosten varautumisvelvollisuudesta säädetään luottolaitostoiminnasta annetun lain (619/2014) 5 luvun 16 §:ssä. Luottolaitoksen tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muilla toimilla. Luottolaitosten varautumisvelvollisuutta säädettyä todettiin, että yksinomaan viranomaisten toimenpitein toteutettava varautuminen toimintavalmiuden ylläpitämiseen poikkeusoloissa ei ole riittävää. Sen vuoksi katsottiin perustelluksi säätää varautumisvelvollisuus sellaisille rahoitusmarkkinoilla toimiville, jotka harjoittavat rahoitusmarkkinoiden toimivuuden kannalta välttämättömiä toimintoja poikkeusoloissa. Lisäksi lakia säädettyä pidettiin todennäköisenä, että mahdollisessa vakavassa kriisitilanteessa julkinen sektori joutuisi lisäksi ryhtymään hyvin merkittäviinkin toimenpiteisiin rahoitusjärjestelmän vakauden ja toimintaedellytysten turvaamiseksi. Tämän vuoksi pidettiin oikeasuhteisena, että rahoitusalan toimilupavelvolliset yritykset varautuvat omin toimenpitein myös vakaviin yhteiskunnallisiin häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin.

Se, että poikkeusoloissa voi olla rahoitusmarkkinoiden häiriötilanteen lisäksi kyse laajemmasta häiriöstä muissa palveluissa tai keskeisessä infrastruktuurissa, ei poista luottolaitosten velvollisuutta varautua poikkeusoloihin. Esimerkiksi sähkö- ja tiedonsiirtoverkkojen osalta on yhtä lailla säännelty varautumisvelvoitteet ja menettelyt, joilla turvataan niiden järjestelmien toimivuutta häiriötilanteissa. Luottolaitoksilla sekä viranomaisilla on lainsäädännöstä tuleva velvollisuus varautua poikkeusoloihin. Yhteiskunnan huoltovarmuus koostuu osista, jotka liittyvät toisiinsa ja muodostavat kokonaisresilienssin. Luottolaitossektori ei voi laiminlyödä varautumisvelvoitettaan ainoastaan sen vuoksi, että sähköverkossa saattaisi olla häiriöitä. Eikä varajärjestelmiä voida jättää kehittämättä sen perusteella, että ongelma voi olla jossain muualla. Vain kaikkien toimijoiden varautumisvelvoitetta noudattaen ja varautumalla erilaisiin skenaarioihin asianmukaisilla varajärjestelyillä voidaan turvata yhteiskunnan resilienssi erilaisissa poikkeustilanteissa.